

Kritična ležišta minerala koja su ključna za [tranziciju čiste energije](#) mogu se naći širom sveta. Pošto rudarske kompanije ne mogu da kontrolišu gde se formiraju geološke naslage, prinuđene su da se pozabave svim izazovima koji su prisutni na lokaciji na kojoj se nalaze. Jedan od najvećih izazova u okviru ekološkog „E“ ESG-a je kako sprečiti gubitak biodiverziteta usled poslovanja kompanije.

Od ključne je važnosti da se **biodiverzitet** uzme u obzir i na odgovarajući način prati u svim fazama, od nabavke do zatvaranja rudnika i sanacije. Strategije za upravljanje biodiverzitetom rudnika treba da počnu sa procenom uticaja na životnu sredinu i utvrđivanjem strategija i ciljeva za ublažavanje uticaja.

Rudarske operacije koje zanemaruju svoje lokalno okruženje mogu imati ozbiljne negativne uticaje na kopnene i vodene ekosisteme zbog uništavanja staništa i zagađenja.

Praćenje uticaja na biodiverzitet je od vitalnog značaja za njihovo minimiziranje.

Benchmarkov Nickel ESG izveštaj otkriva da u jurisdikcijama gde neto gubitak biodiverziteta nije zakonski uslov, 60% [rafinerija nikla](#) prati svoj biodiverzitet, u poređenju sa manje od petine gde to nije slučaj.

Značaj biodiverziteta

Biodiverzitet obuhvata sav živi život na zemlji uključujući biljke, životinje, bakterije i gljive. Odnos između biodiverziteta, klime i vode treba posmatrati kao usko povezanu vezu, gde zanemarivanje jednog ima ozbiljne uticaje na druge, što rezultira ekološkom degradacijom. Nisu važne samo ekološke dimenzije biodiverziteta. Takođe je značajan po društvenim i kulturnim konotacijama koje ima za zajednice. Autohtoni ljudi i zajednice koje se nalaze u blizini rudnika često imaju jake kulturne veze sa zemljom i oslanjaju se na biodiverzitet za život, sigurnost hrane i tradicionalne prakse. Rudarske kompanije koje žele da posluju održivo treba da, u okviru svog angažmana sa zainteresovanim stranama u lokalnoj zajednici, pokažu kako nameravaju da zaštite biodiverzitet.

Rio Tinto je 2022. godine oduzeo dozvole za rudarstvo za projekat Jadar litijum u Srbiji zbog velikog protivljenja lokalne zajednice po brojnim pitanjima, uključujući uticaj koji bi projekat imao na biodiverzitet.

Uprkos poznatim uticajima rudarstva na biodiverzitet, istraživanja u Benchmark-ovim izveštajima o litijumu, kobaltu i niklu ESG pokazuju da samo trećina operativnih kompanija otkriva da imaju nadzor biodiverziteta. Za operativne proizvođače nikla sulfata ovo je još niže, sa samo 10% onih koji su izjavili da prate biodiverzitet.

Strategija „bez neto gubitka“

Ambatovi, rudarska kompanija nikla i kobalta u većinskom vlasništvu Sumitomo Corporation, primenila je strategiju za biodiverzitet poznatu kao „bez neto gubitka“ za svoje

operacije iskopavanja nikla i kobalta na Madagaskaru. Prošle godine rudnik je proizveo 41.000 tona nikla i 3.500 tona kobalta.

Strategija „bez neto gubitka“ ima za cilj da spreči gubitak biodiverziteta kroz povećane napore za očuvanje i ublažavanje uticaja. Koncept se zasniva na ideji da je neko uništavanje staništa i nanošenje štete vrstama „neizbežno“ u kontekstu ljudskog razvoja. Ipak, uprkos ovoj šteti, kompanije i dalje mogu imati pozitivan uticaj koji rezultira ukupnim „neto dobitkom“ obnavljanjem i zaštitom biodiverziteta u drugim oblastima.

Madagaskar je veoma endemska zemlja sa preko 85% svih sisara, gmizavaca i biljaka koje postoje samo u zemlji. Rudnik Ambatovi se nalazi u istočnoj oblasti prašume ostrva, što predstavlja brojne prepreke za biodiverzitet.

Istraživanje objavljeno u časopisu Nature Sustainability analiziralo je Ambatovijeve napore da ublaži njihov uticaj na biodiverzitet. Studija je pokazala da su Ambatovijeve lokalne kompenzacije na četiri različite lokacije putem ekološkog monitoringa, upravljanja šumama u zajednici, programa edukacije o životnoj sredini i alternativnih aktivnosti za generisanje prihoda na putu da spreče onoliko krčenja šuma koliko je izazvano rudnikom. Ovo je oprezno ohrabrujuće i potencijalno predstavlja primer za druge rudarske kompanije koji treba da slede.

Podaci iz Benchmark-ovog Nickel ESG izveštaja pokazuju da 60% operativnih proizvođača rafinisanog nikla koji se nalaze u Australiji i Kanadi, gde ne postoje odredbe o neto gubitku, prati njihov uticaj na biodiverzitet. U Indoneziji, s druge strane, koja ne zahteva nikakav neto gubitak, samo 16% ima indikatore biodiverziteta, uprkos tome što ima najveće bogatstvo vrsta među zemljama koje su najveći proizvođači nikla.

Biodiverzitet je na dnevnom redu

Biodiverzitet počinje da se posmatra sa sve većim značajem na dnevnom redu globalne politike. Nedavna konferencija Ujedinjenih nacija o biodiverzitetu održana u Kanadi prošlog decembra zaključena je značajnim sporazumom pod nazivom „Globalni okvir za biodiverzitet“ koji se sastoji od nekoliko ciljeva, a glavni cilj je da se 30% planete i 30% degradiranih ekosistema stavi pod zaštitu do 2030. godine.

Slično tome, investiciona zajednica počinje da se više interesuje za uticaje projekata na biodiverzitet pre donošenja odluka.

Radna grupa za finansijska obelodanjivanja u vezi sa prirodom (TNFD) koja će uskoro biti objavljena je postavljena da stvori okvir za to kako organizacije mogu da se pozabave rizicima i prilikama za životnu sredinu i otkriju koje korake preduzimaju da bi ublažili gubitak biodiverziteta. TNFD su pozdravili investitori i zajmodavci jer dozvoljava odluke koje se mogu doneti sa jasnoćom i poverenjem u vezi sa rizicima vezanim za prirodu.

Objavljivanje podataka o TNFD-u će u početku biti dobrovoljno, ali je verovatno da će vremenom postati obavezno, u skladu sa zahtevima Radne grupe za finansijsko obelodanjivanje u vezi sa klimom (TCFD) u brojnim jurisdikcijama.

U svetlu ovoga, **BHP**, australijska rudarska kompanija, nedavno je objavila pilot studiju slučaja o primeni principa računovodstva prirodnog kapitala u jednoj od svojih operacija kao deo svoje posvećenosti TNFD okviru. BHP pokazuje liderstvo time što je prvi koji je implementirao takve računovodstvene mehanizme i stavio prirodu u prvi plan finansijskog donošenja odluka.

Očuvanje biodiverziteta je ključni koncept za održivi razvoj, kao i odlazak sa fosilnih goriva na upotrebu [kritičnih minerala](#) za pokretanje tranzicije čiste energije. Rudarske kompanije moraju da sarađuju sa stručnjacima za biodiverzitet i naučnicima kako bi kontinuirano razvijali nove načine za ekstrakciju ovih minerala sa najmanjim mogućim uticajem na [biodiverzitet](#).